

اوسات گوربوتو گوربوتو

هفته لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۸ رجب ۱۳۳۶ جمعه ایرتسی ۲۰ نيسان ۱۹۱۸ نومرو ۳۳ — ۶۴

اجمال افکار

اکرم ایستنه ، باضورد پیلسه ایدی ...

« زمان » غزته سی سر محرر موقری شگری بک افندی به

بوکون ، پر خلوص ، پر عزم و ارادت بر حکومت مقدرات عثمانیه به نکهباندی . بونکاه برابر مطیه فکرت ، سیر و سفرنده مشکلاته اوغرییور . یالیا ایدیورز . نهدن ، نیچون ؟ شو استفاملره اجوبه مقنعه تدارک ایتک مقصدیه ادوار آفایه ، وشیمدیلک ، هیچ اولمازسه ، جتتمکان سلطان عبدالحمید خان ثانینک عهد سلطنتنه طوغری بر سیاحت ذهنیه ده بولونه لپی ز .

کچن عهد سلطنتده علم و معارف حقیقه تعمیم ایدلک ایسته نلسه ایدی ، ممکن اولوردی . نته کیم ، خاقان سابقک عصر حکومتده مکتب طیه بردور نوینه کیردی . (حیدرپاشا) ده مهیکل و مشکل بر عرفانسرای انشا ایدلدی . مکتب حقوق ، مکتب ملکیه ودها سائر ایریلی ، اوفقلی مکاتب تأسس ایتدی . دارالفنونک بیه تملی او قرنده آتلدی . اکر اوزمان ، نسی واضافی بر سر بستی دائره سنده دارالفنون تنسیق ایدلسه ، معارفه دها فضله اهمیت ویرلسه ایدی ، بوکون ، بردانشوران اردوسنه مالک اوله جقدق . مطیه فکر تمز یالیا لامیه جقدی ، دها فضله منور انمز بولونه جقدی . بوکا شک و شههم یوقدر .

قوم عربده قبل الاسلام و بعد الاسلام

نسوان

دین مبینک حقایقیه اساسات تاریخیه سنه لایقیه واقف اولیان بعض غربیونجه ، طائفه نسانک شریعت غرای محمدیه نظرندده هیچ بر موقعی اولمایوب عادتا براسیر کبی ذلیل و محقر بولوندیغی ذهابی حاصل اولمش و بو خصوص آره صیره عالم مطبوعاتده انتقال ایلکده بولنمش اولماسنه بناء بوبابده کی ایضاحاتک عرضنه مجبورت حاصل اولمشدر . شویله که : اولان شان اسلامیتی بومثللو اسنادات ایله استخفاف ایتک ایسته یئرک هرشیدن اول بوبابده کی ادعای ایچون بر زمان تعیین ایتلری لازمدر . چونکه طائفه نسانک قوم عرب نزدنده موقعی بری قبل الاسلام و دیکری بعدالاسلام اولقی اوزره ایکی مهم صفحه یه آیرلمقده در . قبل الاسلام موقعلری اگرچه بیان اولندیغندن دها زیاده دون و حقیر ایدیسده دین مبینک بین العرب ظهوریله خاقی طریق هدایتیه سوجه موفق اولسی اوزرینه بومظالم برطرف وازاله ایدیلرک آنک برینه عدالت و حسن معامله قائم اولمشدر . هر بری بر حکمت مبعجه نقلیه و عقلیه یه مستند بولنان بعض خصوصات استثنائیهدن ماعدا طائفه نسانک حقوقی مع زیاده تأمین اولنهرق حریت و مساوات کامله یه مظهر اولمشدر .

مثلاً : قوم عرب ، قبل الاسلام آج قالمق و ناموسنی تهدید ایده جک بعض احواله معروض قالمق کبی ملاحظاته بناء قیزلرینی دیری دیری دفن و قتل ایتک عادتلری مقتضاسندن ایکن ، اسلامیت « ولاتقتلوا اولادکم خشیه املاق نحن نرزقکم و ایاهم [۱] » امر ربانیسیله اشنع جرائم اولان بو فجیعه متوالیه یه نهایت ویرمشدر .

ینه زمان جاهلیتده بر آدمک قیز اولاده مالک اولسی علائم شئمدن عد اولندیغی حالده اسلامیت « و اذا بشر احدهم بالاتی ظل وجهه مسودا وهو کظیم [۲] » آیت کریمه سیله قوم عربی بو حاللرندن طولانی تمیب ایلشدر .

ینه زمان جاهلیتده زوجی وفات ایتش اولان بر قادینک عدت مرعیه سی تام برسنه دن عبارت اولقله برابر عدت مذ کوره ایچنده بیقائمق ، صاحب لرینی ، ترامق ، البسه سی دکشدیرمک ، رواج طیبه استعمال ایتک کبی خصوصاتدن منع اولنهرق بو صورتله عدتی منقضی اولدقدن و بر قوشله محل طهارتی بعدالمسح عادتلری وجه ایله بر مرکبه ترس اوله رق بئندیریلوب ایندیرلدکن صکره خصوصات ممنوعه مذ کوره تک اجرا سنه آنجق مساعده اولندیغی حالده اسلامیت « والذین یتوفون و ینزون ازواجاً

[۱] اولاد کزی آج قالمق قورقوسی و ناموسنه نقیصه کتیرمک ملاحظه سیله قتل ایتدیکر . بزسری و آنلری مرزوق قیلارز .

[۲] ایچلرندن بریسی دنیا یه بر قزی کلدیگی کنده وسنه تبشیر اولندیغی زمان کدرندن وقومنه قارشق کال حجابندن یوزی قراروب زوجه سنه حدت ایتک باشلاردی .

یتریضن بآنفسهن اربعة اشهر وعشراً « [۱] آیت کریمه سیاه عدت مذ کوره بی معقول برشکه افراغ
المشدر، شو قدر که زوجه نک زوج متوفاسنه بر حرمت مخصوصه اثری اولق اوزره مدت مذ کوره ایچنده
کوزرینه مسورمه چکمنه ، و روایح طیبه استعمال اتمه سنه و احتیاجه مبتنی اولیه رق خانه سندن
طیشاری چیقمه سنه مساعده اولتامشدر.

ینه زمان جاهلیتده ظهاره قائل اولان بزواج ، زوجه سی ابدیاً کندیسنه حرام و اولاده مالک
ایسدر او بیچاره لکده استقبالی پدر لرنیک بو خطاسی یوزندن فلا کته طیانیدی ودها بر طاقم تلافیسی
غیر قابل بر ضرری استلزام ایلدیکی حالده اسلامیت « والذین یظاهرون من نساءکم ثم یعودون لما قالوا
فتحریر رقبه من قبل ان یتاموا الخ » [۲] آیت جلیله سیاه بو مصیبتکده کفارتله ازاله و تخفیفی
چاره سی تأمین اتمشدر .

ینه زمان جاهلیتده بر کیمسه وفات ایدوبده زوجه سی ترک ایدمک اولورسه یا اوغلی یا خود آنک
اعضاسندن بریسی اوقادینک اوزرینه البسه سی آتمق کبی بر علامت استعمال ایدرسه ولایت خصوصنده
او آدم اوقادینه غیردن ده احق عد ایدیلوب ایسترسه صدق مقابنده و ایسترسه بلا صدق آنی تزویج
اید بیلیمک صلاحیتی صرف او شخصه منحصر ایکن اسلامیت « یا ایها الذین آمنوا لا یحل لکم ان
ترثوا النساء کرهاً » امر المهدی سیاه بو ظالمده نهایت و یرمشدر . [۳]

ینه زمان جاهلیتده طائفة نسا حقوق ارثیه دن صورت قطعیده محروم اولدقلری حالده اسلامیت
« للرجال نصیب مما ترک الوالدان والاقربون وللنساء نصیب مما ترک الوالدان والاقربون مما قل منه او کثر
نصیباً مفروضاً » [۴] آیت کریمه سیاه آنلرکده ارثدن ذکور کبی حصه مقدره لری اولدیغنی امر
ایتمشدر . والحاصل اسلامیت دور جاهلیتده نسا حقنده روا کورلمش اولان ذها نک چوق بو مثالو
مظالمی منع ایله یرلرینه عدل واحسان قوانینی اقامه اتمشدر .

تفصیلات مبسوطیه ببناء نساءک احکام اسلامیه نظرنده موقعی یوقدر سوزی وجوه ایله سردوددر .
اسلامیت دیه بیایرم که رجالدن زیاده نسیاه موقع و یرمشدر ، تدقیق بیورلسون . آیات قرآنیه نک
تفاسیر یله احادیث سنییه ه طأد روایاتک قسم مهمی نسوان مهاجرین وانصاره نسبت ایدلمکده اولدیغنی
کبی دین عالییه عائد احکامک نصفتدن زیاده سی ده حضرت طایفه نک طریق روایتیه بزه واصل اولمشدر .

[۱] سزدن او کیمسه لکه وفات ایدوب زوجه ترک ایدرلر او زوجه لک کندیلرینی زینتدن محروم
براقق صورتیه بالنفس دوت ماه اون کون عدت بکله مه سی لازمدر .

[۲] سزدن او کیمسه لکه بر طاقم مناسبتن سوزلرک ایرادی صورتیه زوجه لری حقنده ظهاره
قائل و بالآخره اوسوزلرندن رجوع ایله اظهار ندامت و زوجه لره تکرار عودت ایتک ایسترلر او

کیمسه لک زوجه لینه تقرب ایتزدن اول بر قول آزاد ایتلری اقتضا ایدر . ظهار عند العرب طلاقه
محول بر لفظدر . زوج زوجه سنک آرقه سی و نساءر مستور بر عضوینی آناسنک عضوینه تشبیه ایتسیدر .

[۳] ای او کیمسه لکه جناب حق ایله رسول ذیشاننه ایمان ایتشدر . مورت و اقاربکزک قادیلرینک
نکاحلرینه وراثت اداسنده بولمق و آنلری جبراً و کرهاً تزویجه قالمشقی سزه حلال دکلدر .

[۴] ابوینک و اقربانک متروکاتنده ارکک و قادین ایچون نصیب و حصه وارددر . اموال متروکه
آزچوق نهدن عبارت ایسه فرض و تقدیر اولندیغنی صورتده تقسیم اولنور .

بالعموم احکام التہیئہ رجال ایله نسا مشترکاً و متساویاً مخاطب اولدقلری حالده فضلہ اوله رق نسیاہ مخصوص برطاقم احکام مستقلہده تخصیص و تعیین بیورلشدیر، احکام شرعیہ تک نصفندن زیاده سنی مشارالہا ایله نسوان مذکورہ تک روایتلرینه اعتماداً تطبیق ایتمش وازواج طاعمرات نبویہ تک فضلاً اصحاب کرامدن مقدم اولدقلرینه قائل اولمش اولان بر دین طالیده نسانک موقعی یوقدر دینه بیلیرمی ؟ « ولهن مثل الذی علیهن بالمعروف » [١] « انی لا اضیع عمل عامل من ذکر او انشی » [٢] فرمان التہیئنی احتوا ایدن بر دین حقنده نسا حقنده مساواته رعایت ایتمه مشدر سوزی وازد اوله بیلیرمی ؟ « خب الی الطیب والنساء وجهت قره عینی فی الصلواۃ » [٣] حدیث شریفنده بیان بیورلدیغی وجه ایله حضرت پیغمبرک شرف محبتنه مظهریت کبی برسمادت ابدیہ فی احراز ایتمش اولان بوجنس لطیفک اسلامیتده موقعی اولماسی قابلیدر ؟ کرچه « الرجال قوامون علی النساء بما فضل الله بعضهم علی بعض و بما انفقوا من اموالهم » آیتله دها برقاچ مواضع قرآنیہده رجالک نسا اوزرینه تفضیلی جهتہ کیدلش ایسهده وجوه فضیلت عد ایدلش اولان شیر جهاد، امامت، انفاق و اعاشه ایله امر مکلفیت و سائرہ کبی هر بری برحکمت مخصوصه عقلیه به مستند اولان خصوصاتدن عبارتدر . حقیقتک بر درجه به قدر توضح ایتمش اولسی امیدنده بولندیغ اچون امامت، تعدد زوجات، طلاق، شهادت، ارث، تستر مسائلی کبی مساوات و عدالتہ مخالف عد ایدیلن خصوصات استثنائیہدن یحس ایتک ایسترم .

صیدری زاده ابراهیم

دواز فوطوغراف

محترم قارئلرم : کلیمکز بوکون سزکله ماضینک اونودلش یرلرنده براز طولاشهلم، روحزده کیزلی تأثیرینی براقان اسکی، آفل سیالری زیارت ایدهللم . دائماً محرم قالمسنی ارزو ایده جککز کنجکک خاطرانی قاریشدر بیورم، نبی عفوایدیکز، مقصدم طبیعی سزلی متأثر ایتک دکلدن، فوطوغرافک یکی مهم بر تطبیقاتی واضحاً اکلته بیلیمک اچون، سزلی کچمش زمانلره مراجعت ایتدیرمکدن بشقه چاره بوله مدم .

سنه لک بدیمی ذوقکزده اجرا ایتدیکی تعدیلات قارشیسنده محبوب قالمق قورقوسی سزلی او صحیفه لره ال سورمکدن اجتناب ایتدیرمسون . اولر بوکونکی بئلککزدن بتون بتون بشقه، تجربه سز

[١] حقوق زوجیتده رجالک نسا اوزرنده حقوق اولدیغی کبی نسانکده رجال اوزرنده متقابلاً حقوق وارددر .

[٢] اچیکزدن ذکر و اناندن هیچ برینک ایشله مش اولدیغی عملی ضایع ایتهم . ثواب و عقابده رجال و نسا کز مساویدر .

[٣] خوش قوقولرله قادنلر بکا سه و عملی اولق اوزره یارادلمشدر . کوزمک ایشینی نمازده در .